

Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

Національного університету

«Острозька академія»

І.Д.Пасічник

10 лютого 2017 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступників ступеня магістра зі спеціальності
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня магістра зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа / Укладачі проф. Яремчук В.П., ст.викл Шершньова О.В., ст.викл Бондар В.Д., ст. викл. Прасюк О.В. - Острог: НаУОА, 2017.

Програма схвалена і рекомендована до друку кафедрою документознавства та інформаційної діяльності (протокол 7 від 20.02.2017 р.).

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії НаУОА (Протокол №2 від 27 лютого 2017 р.)

Пояснювальна записка

Інформатизація суспільства, що посилилася в період переходу України до ринкової економіки, створення в Україні мережі інформаційних установ, інформаційно-аналітичних підрозділів у складі владних структур і при бібліотеках, поява нових форм поширення інформації обумовили необхідність підготовки фахівців, що володіють різноманітними методами аналітико-синтетичної переробки первинної інформації та створення нових документно-інформаційних масивів.

Відтак, нагальна проблема сьогодення – це рушійні зміни ролі й місця служб діловодства в апараті управління. За цих умов на служби діловодства необхідно покладати завдання не лише створення документації, забезпечення її руху, але й активізувати вирішення питання інформаційної підтримки всіх управлінських рішень на підставі ефективної організації документаційного забезпечення. У сучасних установах, діловодство стає високотехнологічним виробничим процесом, з потужною системою організаційного, інформаційного, аналітичного забезпечення, що репрезентується у високооплачуваній вид професійної діяльності, отримує відповідне технологічне й організаційне оформлення й вимагає значного обсягу якісних знань та практичних умінь.

Вступники повинні знати:

- основні процеси та явища, що відбуваються у сучасному світі;
- проблеми розвитку науки і техніки, теоритичні аспекти у сфері політики, психології, комунікації;
- основні проблеми масової комунікації та сучасних ЗМІ, механізми й закономірності їх формування та розвитку, основні теорії та концепції, які стосуються сфери інформації, комунікації і формування суспільної думки, застосовувати їх висновки, методи та прийоми дослідження для аналізу проблем, що виникають під час професійної діяльності;
- основні проблеми інформаційної політики, національної безпеки України, методи та прийоми їх аналізу;
- основи наукового аналізу й прогнозування різноманітних явищ та процесів;
- соціально важливі проблеми та процеси, соціально-політичні та міждержавні процеси;
- сучасний загальнонауковий категоріальний апарат, різноманітні методи аналізу;
- етапи становлення й розвитку інформаційно-аналітичної сфери, основні напрями та школи у зарубіжних та вітчизняних концепціях;
- методологію наукових досліджень;

Уміти:

- аналізувати соціальну структуру суспільства, систему державного управління, визначати спільні напрями діяльності;
- збирати та аналізувати інформацію про діяльність організацій та установ різних форм власності;
- налагоджувати ділове співробітництво з організаціями та установами різних форм власності;
- визначати пріоритетні напрями співробітництва у сфері інформаційної

діяльності;

- визначати основні напрями інформаційної діяльності;
- упроваджувати в інформаційну діяльність новітні технології обробки та передачі документної та недокументної інформації.
- аналізувати й організувати інформаційну діяльність;
- цілісно сприймати інформацію, визначати цілі і приймати правильні рішення;
- володіти методологією наукових досліджень;
- аналізувати теоретичний і практичний матеріал у процесі дослідження;
- визначати перспективні напрями розвитку документознавства в Україні та світі;

Зміст програми

Теорія і практика PR

1. PR: поняття, сутність та проблема визначення
2. Виникнення та розвиток зв'язків з громадськістю від найдавніших часів до XX ст.
3. Історичні моделі PR
4. Поняття громадськості у сфері PR
5. Типологія груп громадськості
6. Визначення цільових груп громадськості. Пріоритетні групи громадськості
7. Громадська думка та PR
8. Сутність діяльності та якісний склад PR-відділу організації
9. Управління процесом PR. Формула RACE.
10. Планування PR-кампанії
11. Інструментарій зв'язків з громадськістю: PR-документи.
12. Event-managent в системі корпоративних комунікацій.
13. Прес-події: основні різновиди та методика проведення.
14. Фірмові PR-акції
15. Компоненти PR-діяльності

Інформаційно-аналітична діяльність

1. Інформаційно-аналітичні дослідження у структурі інформаційної діяльності
2. Нормативно-правове та методичне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності в Україні
3. Інформаційні установи та їх інформаційна продукція
4. Інформаційний документ: видова характеристика (реферат, довідка, огляд)
5. Методика створення інформаційних документів
6. Методика створення інформаційних повідомлень
7. Інформаційні жанри в діяльності інформаційних центрів (замітка, репортаж, інтерв'ю)
8. Аналітичні жанри в діяльності інформаційних центрів (стаття, огляд, рецензія, кореспонденція)
9. Промоушн інформаційних видань
10. Методи визначення ефективності інформаційно-аналітичної діяльності інформаційних установ

Системний аналіз інформаційних процесів

1. Системологія: теоретико-історичні та методологічні основи курсу
2. Становлення та етапи формування системного підходу
3. Визначення та база загальної теорії систем
4. Класифікація та властивості системи
5. Моделі системи та моделювання. Моделі глобального розвитку
6. Системно-методологічні аспекти моделювання
7. Організація як система та процес
8. Основи методології системного аналізу.
9. Методи системного аналізу: якісні та кількісні
10. Прогнозування та проектування систем

Управлінське документознавство

1. Основні поняття управлінського документознавства.
2. Історичні передумови розвитку управлінського документознавства
3. Нормативно-правова база управлінського документознавства
4. Стандартизація управлінських документів
5. Міжнародні організації та стандартизація управлінських документів
6. Диференціація та класифікаційні системи управлінських документів
7. Державний класифікатор управлінської документації
8. Організаційно-розпорядча документація
9. Організаційно-правова документація
10. Довідково-інформаційна документація

Лінгвістичні основи документознавства

1. Документна лінгвістика як теоретико-прикладна дисципліна
2. Історичні витoki документної лінгвістики
3. Письмова та звукова мова: проблеми взаємоінтерпретації
4. Знак і його структура
5. Мова в контексті функціональної асиметрії півкуль головного мозку людини
6. Історія структурної лінгвістики
7. Сучасні концепції дослідження структури мовлення та тексту
8. Соціально-текстологічний аналіз документів
9. Контент-аналіз як формалізований метод аналізу масивів текстів
10. Інтент-аналіз як метод дослідження тексту

Теорія і практика масової інформації

1. Масова комунікація як вид комунікації: генеза
2. Моделі масової комунікації
3. Масова культура
4. Мас-медіа і суспільство. ЗМІ як суспільна організація
5. Види ЗМІ. Друковані ЗМІ
6. Електронні ЗМІ
7. Нові медіа. Революція 2.0. Громадянська журналістика
8. Зображення соціальних груп. Стереотипи
9. Новини. Формування «порядку денного»
10. Сфери масової інформації: реклама, зг, пропаганда, чутки

Список рекомендованої літератури

Теорія і практика PR

1. Аги У., Кэмерон Г., Олт Ф., Уилкокс Д. Самое главное в PR / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2004. – 560 с.: ил. – (Маркетинг для профессионалов).
2. Алешина И.В. Паблик рилейшнз для менеджеров: Курс лекций. – М.: ИКФ «ЭКМОС», 2002 с. – 480 с.
3. Арансон Э., Праткинс Э.Р. Эпоха пропаганды: Механизмы убеждения, повседневное использование и злоупотребление. – Перераб. изд. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗИАК; М.: Омма-Прес, 2003. – 384 с. – (Проект «Психологическая энциклопедия»).
4. Балабанова Л.В., Савельева К.В. Паблік рилейшнз: Навч. посіб. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 528 с.
5. Борисов Б.Л. Технологии рекламы и PR: учеб. пособ. / Б.Л.Борисов . – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 624 с.
6. Варакута С.А. , Егоров Ю.Н. Связи с общественностью: Учеб.пособ. – М.: ИНФРА, 2004. – 246 с. – (Серия «» Вопрос-ответ).
7. Джефкинс, Фрэнк, Ядин, Дэниэл. Паблик рилейшнз: Учеб. пособие для вузов / Пер. с англ. под ред. Б.Л. Еремина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 416 с. – (Зарубежный учебник).
8. Катлип Скотт М., Сентер Аллен Х., Брум Глен М. Паблик рилейшнз: теория и практика: Учеб. пособ./ Пер. с англ. – 8-е изд. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2001. – 624 с.: ил.
9. Китчен Ф. Паблик рилейшнз: принципы и практика: Учеб. пособие для вузов/ Пер. с англ. под ред. Б.Л. Еремина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 454 с. – (Зарубежный учебник).
10. Королько В.Г. Основы паблик рилейшнз. – М.: Рефл-бук; К.: «Ваклер», 2001. – 528 с.
11. Королько, Валентин. До питання про соціальну роль та етику паблик рилейшнз // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. - № 1 (січень - березень). – С. 62-75.
12. Королько, Валентин. Паблик рилейшнз і репутаційний менеджмент // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2001. - № 2 (квітень – червень). – С. 108-116.
13. Кочеткова А.В., Филиппов В.П., Скворцов Я.Л., Тарасов А.С. Теория и практика связей с общественностью. – СПб.: Питер, 2006. – 240 с.: ил. – (Учебник для вузов).
14. Кузнецов В.Ф. Связи с общественностью: теория и технологии: Учеб. для студ. вузов / В.Ф.Кузнецов. – М.: Аспект Пресс, 2006. – 300 с.
15. Мамонтов Андрей. Практический PR. Как стать хорошим PR-менеджером, версия 2.0. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: Вершина, 2008. – 200 с.
16. Маркони Джо PR: полное руководство. – М.: Вершина, 2007. – 256 с.: табл.
17. Моисеев В.А. Паблик рилейшнз. Теория и практика. – ООО «ИКФ Омега». – М., 2001. – 376 с.
18. Музыкант В.Л. Формирование брэнда средствами PR и рекламы: Учеб. пособ. – 2-е изд., с изм. – М.: ЭкономистЪ, 2006. – 606.: ил.
19. Некрасова, Оксана. Професія PR-радника: вимоги, умови та функції (методичні питання) // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2005. - № 1 (січень -

березень). С. 181-191.

20. Ольшанский Д.В. Политический PR. – СПб.: Питер, 2003. – 544с. (Маркетинг для профессионалов).

21. Ольшанский Д.В., Пеньков В.Ф. Политический консалтинг. – СПб.: Питер, 2005. – 448 с.: ил.

22. Паблик рилейшнз. Связи с общественностью в сфере бизнеса. – М.: Ассоциация авторов и издателей «Тандем»; ; Издательство ЭКМОС, 1999. – 352 с.

23. Пашенцев Е.Н. Паблик рилейшнз: от бизнеса до политики. – 2-е изд. – М.: Финпрес, 2000. – 240 с. – (Маркетинг и менеджмент в России и за рубежом).

24. Почепцов Г.Г. Паблик рилейшнз для профессионалов. – М.: Рефл-бук; К.: Ваклер, 2003. – 624 с.

25. Почепцов Г.Г. Паблік рилейшнз; Навч. посіб. /Переклад з рос. мови Д.С.Обухова. – К.: Знання, 2000. – 506 с.

26. Сергеев, В'ячеслав. Лобізм в Україні: можливості неурядових організацій // Політичний менеджмент. – 2007. - № 3 (24). – С. 88-95.

27. Синяева И.М. Паблик рилейшнз в коммерческой деятельности: Учебник / Под ред. проф. Г.А. Васильева. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 287 с.

28. Слісаренко І.Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2001. – 104 с. – Бібліогр.: С.99-101.

29. Чумиков А.Н, Связи с общественностью: Учеб. пособ. – 3-е изд. – М.: Дело, 2001. – 296 с. – (Серия «Наука управления»).

30. Шарков Ф.И. Консалтинг в связях с общественностью: Учебник. – М.: Экзамен, 2005. – 416 с.

31. Шарков Ф.И. Паблик рилейшнз (связи с общественностью): Учеб. пособ. для вузов / Ф.И.Шарков. – М.: Академ. проэкт; Екатеринбург: Деловая книга, 2005. – 306 с.

Інформаційно-аналітична діяльність

1. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 року № 2654-ХІІ

2. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25 червня 1993 року № 3323-ХІІ

3. Закон України «Про інформаційні агентства» від 28 лютого 1995 року № 74/95-ВР

4. ДСТУ 3017-95. Видання. Основні види: Терміни та визначення. – Вид. офіційне. – Чинний від 01.01.1996. – К. – Вид-во Держстандарту України, 1995. – 47 с.

5. ГОСТ 7.9-77. Реферат й анотація: Взамен ГОСТ 7.9 – 70. – Введ. – 01.07.78 // Стандарты по библиотечному делу и библиографии. – М., 1985. – С. 100-105.

6. Азарова Т.В. Теорія та методика корпоративного спонсорства [Текст] / Т.В. Азарова, Л.К. Абрамов. – Кіровоград, ЦПТІ, 2001. – 132 с.

7. Горбаченко Т.Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації [Текст] : навч. посіб. для дистанційного навчання / Т.Г. Горбаченко. – 2-ге вид., перероб і доп. – К.: Університет «Україна», 2008. – 312 с.

8. Дерев'янку А.Г. Інформаційні центри: структура і методи діяльності [Текст] : навч. посіб. / А.Г. Дерев'янку; Київський Національний університет імені Т. Шевченка. – К., 1999. – 80 с.

9. Матвієнко О.В. Інформаційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / О.В.Матвієнко, М.Н. Цивін. – К.: ВД «Слово», 2004. – 200 с.

10. Михайлин І.Л. Основи журналістики [Текст] : підруч. / І.Л. Михайлин. – вид.

3-е доп. і 8 поліп. – К.: ЦУЛ, 2002. – С. 218-222

11. НУО та медіа: кроки назустріч [Текст] / Ресурсний центр розвитку громадських організацій «Гурт»; упоряд. Т. Вахненко. – К.: ВД «КМ Академія», 2003. – 64 с.

12. Павленко Р. Аналітичне забезпечення суспільних змін в Україні [Текст] / Р. Павленко // Людина і політика: укр. соціал-гуманіт. наук. журн. – К.; Х.; Л.; Донецьк, 2003 – № 4(28). – С.11-17.

13. Сілкова Г.В. Основи інформаційно-аналітичних досліджень [Текст] : навч. посіб. / Г.В. Сілкова. – К., 1998. – 36 с.

14. Черешнева Ю.Е. Промоушн печатных СМИ [Текст] / Ю.Е. Черешнева. – М.: Из-во РИП – «Холдинг», 2006. – 262 с.

Системний аналіз інформаційних процесів

1. Богданов А.А. Всеобщая организационная наука (тектология) [Текст] : В 3-х томах. / А.А. Богданов. – М., 1995.

2. Катренко А.В. Системний аналіз об'єктів та процесів компютеризації [Текст] : навч. посіб. / А.В. Катренко. – Львів: «Новий світ-2000», 2003. – 424 с.

3. Кривошеїн В. Системологія політичного світосприйняття [Текст] / В. Кривошеїн. – Дніпропетровськ, 2004. – 180 с.

4. Месарович М., Такахара И. Общая теория систем: Математические основы [Текст] / М. Месарович, И. Такахара. – М.: Мир, 1978.

5. Старіш О.Г. Теорія відкритих систем як парадигма процесів глобального розвитку [Текст] : моногр. / О.Г. Старіш. – Сімферополь, 2003. – 375 с.

6. Старіш О.Г. Системологія [Текст] : підруч. / О.Г. Старіш. – К., 2004. – 240 с.

7. Сурмин Ю.М. Теория систем и системный анализ [Текст] : учеб. пособ. / Ю.М. Сурмин. – К.: МАУП, 2003. – 435 с.

8. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / Г.С. Цехмістрова. – К., 2004. – 350 с.

9. Чорний Н.Б. Теорія систем і системний аналіз [Текст] : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / Н.Б. Чорний, Р.К. Чорний. – К.: МАУП, 2005. – 325 с.

10. Шарапов О.Д., Дербенцев В.Д., Селсьонов Д.Є. Системний аналіз [Текст] : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / О.Д. Шарапова, В.Д. Дербенцев, Д.Є. Селсьонов. – К.: МАУП, 2003. – 210 с.

Управлінське документознавство

1. Бездрабко, В. Управлінське документознавство [Текст] : навч. посіб. / В. Бездрабко. – К., 2006. – 208 с.

2. Беспяньська, Г. В. Діловодство [Текст] : навч. посіб. для дистанційного навчання / Г. В. Беспяньська. – К. : Університет «Україна», 2004. – 64 с.

3. Державна уніфікована система документації. Основні положення [Текст]: ДСТУ 3843-99. – Вид. офіц. – К. : Держстандарт України, 2000. – 7 с.

4. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів: ДСТУ 4163-2003 [Текст]. – К.: Держстандарт України, 2003. – 22 с.

5. Державна уніфікована система документації. Формуляр-зразок. Вимоги до

- побудови: ДСТУ 3844-99 [Текст]. – К.: Держстандарт України, 2000. – 8 с.
6. Державний класифікатор управлінської документації. ДК 010-98 [Текст]. – Вид. офіц. – К. : Держстандарт України, 1999. – 50 с.
 7. Державний класифікатор управлінської документації. ДК 010-98 [Текст]. – К. : Держстандарт України, 1999. – 50 с.
 8. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять [Текст] : ДСТУ 2732:2004. – Вид. офіц. – К. : Держстандарт України, 2005. – 31 с.
 9. Загорецька, О. М. Службові документи сучасної організації [Текст]: довідник / О. М. Загорецька. – К., 2005. – 120 с.
 10. Іванова, Т. В. Муніципальне діловодство: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів [Текст] / Т. В. Іванова, Л. П. Піддубна; рекомендовано Міністерством освіти і науки України. – К. : Либідь, 2004. – 360 с.
 11. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення [Текст] : ДСТУ 2392-94. – Вид. офіц. – К. : Держстандарт України, 1994. – 41 с.
 12. Корж, А. В. Документознавство: зразки документів праводілової сфери [Текст] : навч. посіб. / А. Корж. – Вид. 2-ге, змін. та доп. – К. : КНТ, 2007. – 316 с.
 13. Кулешов, С. Г. Управлінське документознавство [Текст] : навч. посіб. / С. Г. Кулешов. – К. : ДАКККІМ, 2003. – 57 с.
 14. Мамрак, А. В. Українське документування: мова та стиль [Текст] : навч. посіб. / А. В. Мамрак. – 3-є вид. – К. : Центр навч. літератури, 2004. – 364 с.
 15. Палеха, Ю. І. Управлінське документування : У 2 ч. [Текст] : навч. посіб. / Ю. І. Палеха. – К. : Вид-во Європ.ун-ту, 2001. – 327 с.
 16. Положення про ведення державного класифікатора управлінської документації (ДКУД) : нормативний документ [Текст] / Держкомстат України. – К., 1997. – 10 с.
 17. Скібицька, Л. Г. Діловодство [Текст] : навч. посіб. / Л. Г. Скібицька. – Тернопіль, 2006. – 213 с.
 18. Уніфіковані системи документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів [Текст] : ДСТУ 4163-2003. – Вид. офіц. – К. : Держстандарт України, 2003. – 21 с.
 19. Шкіцька, І. Ю. Управлінське документознавство [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» / І. Ю. Шкіцька. – Тернопіль : Новий колір, 2009. – 251 с.

Лінгвістичні основи документознавства

1. Гальперин, И.Р. Текст как объект лингвистического исследования [Текст] / И.Р. Гальперин. - 4-е, стереот. изд. - М: КомКнига, 2006. - 144 с.
2. Поберезська, Г.Г. Лінгвістичні основи документознавства та інформаційної діяльності [Текст] : навч.посібник / Г. Г. Поберезська, І. М. Волинець. - К. : Знання, 2008. - 351 с.
3. Засорина, Л. Н. Введение в структурную лингвистику [Текст]: Учеб. Пособие для студентов филологических специальностей ун-тов / Л.И. Засорина. – М., Высш. школа, 1974. – 319 с.
4. Засекіна, Л.В. Вступ до психолінгвістики [Текст] / Л.В. Засекіна, С.В. Засекін. – Острог, 2002. – 168 с.
5. Манаенко, Г.Н. Информационно-дискурсивный подход к анализу осложненного предложения [Текст]: Монография / Г.Н. Манаенко; Предисловие К.Я. Сигала. – Ставрополь: Изд-во , 2006. - 263 с.

Теорія і практика масової інформації

1. Алексеев А. Н. Массовая коммуникация как объект социологического исследования // Массовая коммуникация в социалистическом обществе: Сб. ст. / АН СССР. Ин-т социально-экономических проблем и др.; Под ред. А. В. Дмитриева и др. — Л.: Наука, 1979.
2. Борев В. Ю., Коваленко А. В. Культура и массовая коммуникация / Отв. ред. А. И. Арнольд; АН СССР. Ин-т философии. — М.: Наука, 1986
3. Брайант Д., Томпсон С. Основы воздействия СМИ. — М.: Изд. дом Вильяме", 2004
4. Влада тьми і темників. Хрестоматія з політичної цензури в Україні. 2001-2004. Упоряд. В. Кіпіані.- Київ, 2005
5. Зернецька О. В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародних відносин. — К., 1999.
6. Зернецька, О. В. Нові засоби масової комунікації. — К.: Знання, 2002. — 435 с
7. Іванов В. Ф. Соціологія масової комунікації: Навч. посіб. — Ч.: ЧДУ, 2003. — 193 с.
8. Квіт С. Масові комунікації. — Київ, 2008
9. Королько В. Паблік Рілейшнз. Наукові основи, методика, практика.-К.: Скарби, 2001
10. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. - К. :К.І.С., 2002
11. Липпман В. Общественное мнение. — пер. с англ. Т. В. Барчунова, под ред. К. А. Левинсон, К. В. Петренко. — М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2004. — 384 с.
12. Місьо М., Петрова Н. Правничі засади діяльності ЗМІ в Україні. - Київ, 2002
13. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. — Львів, 2010
14. Маклюен М. Галактика Гуттенберга. Сотворение человека печатной культуры. — К.: Эльга, 2004
15. Маклюэн М. Понимание медиа: Внешние расширения человека/[Пер. с англ. В. Николаева] — М., Жуковский: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 2003
16. Масова комунікація: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов, В. А. Вергун.- К.: Либідь, 1997.
17. Мрочко Л. Теория и практика массовой информации: учебн. Пособие. — М., 2006
18. Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов / Київ. ун-т ім. Тараса Шевченка.- К., 1999.- 634 с.